

Nota van reactie zienswijzen voorgenomen begrotingswijziging 2019 en 2020 Serviceorganisatie Jeugd

Gemeente	Inbreng	Reactie
Alblasserdam	De gemeente geeft de volgende aandachtspunten mee: De gemeente stemt in met de voorgestelde begrotingswijzigingen 2019 en 2020 en geeft de volgende aandachtspunten mee: 1. De gemeente geeft aan dat ze de ambitie om de kosten van de jeugdhulp terug te dringen met 100 miljoen in 2022 ambitieus vindt, maar het doel wel onderschrijven; 2. De gemeente vindt dat de omdenknotitie de potentie heeft om de jeugdhulp in ZHZ slimmer en effectiever te organiseren en is tevreden dat zij lokaal meer sturingsmogelijkheden en beleidsvrijheid krijgen. Zij onderstrepen die beweging naar de voorkant; 3. De gemeente geeft aan dat de omdenknotitie enkel tot een succes gemaakt kan worden als er onverdeelde inzet en samenwerking is tussen alle partijen in het netwerk; gemeenten, Serviceorganisatie en Jeugdteams. 4. De gemeente geeft aan dat eerdere beleidsreflexen niet hebben geleid tot de gewenste kanteling en is van mening dat de transformatie gebaat is bij continuïteit van beleid en goede samenwerking op de integrale uitvoering; 5. Gemeente vindt het belangrijk dat gemeenten meer regie krijgen, op tenminste een deel, van de uitvoering om de jeugdhulp beter te laten aansluiten en inbedden in de lokale structuur. Dit betekent dat gemeenten binnen kaders zelf ruimte krijgen om hier invulling aan te geven. Zonder uniform regionaal plan. 6. Gemeente hecht wel groot belang aan een regionale samenwerking en zien de kracht van de regio als noodzakelijke voorwaarde voor de beweging die we nu inzetten; 7. Gemeente plaatst wel een kritische kanttekening bij de begrotingswijziging 2019, het gaat tenslotte om 10 miljoen extra, waarvan zij zich beseffen dat de effecten in 2019	1. Het delen van de ambitie hebben we nodig om met elkaar deze opgave aan te kunnen. 2. Zie 1 3. dat is inderdaad een belangrijke voorwaarde. 4. eens, en zoals onder het 3^e punt aangegeven zal een onverdeelde inzet daarbij onontbeerlijk zijn. 5. lokale sturing is een belangrijke voorwaarde evenals dat er op onderdelen regionaal goed afgestemde werkprocessen zijn. 6. eens, zie ook 5 7. de vraag naar jeugdhulp lijkt ongebreideld door te groeien. Met elkaar hebben we in de omdenknotitie de basis voor een aanpak neergelegd waarbij we de ruimte moeten vinden en elkaar

Gemeente	Inbreng	Reactie
	heel beperkt zichtbaar zullen zijn. En roept op om direct te beginnen met de implementatie van de maatregelen en dat gemeenten de ruimte krijgen om hun eigen lokale beleid hierop te formuleren en te implementeren; 8. Gemeente onderstreept het belang van het aanjaagteam in het gehele veranderingsproces en dringt erop aan om het aanjaagteam snel te formeren en maximaal te faciliteren en ziet dit als een verantwoordelijkheid van alle partijen in het netwerk. Gemeente gaat ervan uit dat het aanjaagteam een DOE-team zal zijn. Een groep mensen die vanuit hun rol en expertise ook daadwerkelijk veranderingen kunnen bewerkstelligen. Gemeente vraagt specifiek aandacht voor: 9. Stuur op instroom en afschaling in de AWBZ. Het valt gemeenten op dat er in de omdenknotitie concrete instrumenten zijn opgenomen om de stijgingen in de GGZ terug te dringen. Maar vindt de maatregelen voor de reductie van de kosten bij de AWBZ minder specifiek. Deze lijken zich enkel gericht op het voorkomen van nieuwe instroom. Gemeente vindt dat de inzet ook nadrukkelijk moet liggen op de afschaling van zwaardere zorg. Gemeente roept de SOJ op via accountmanagement strakker te sturen op minder verlenging cq. afschaling van de AWBZ. 10. Laat gemeenten het Jeugdteam direct financieren en aansturen. Doordat gemeenten meer keuzevrijheid krijgen bij de inrichting van de algemene voorzieningen en de rol die de lokale jeugdteams hierin spelen, zullen er meer verschillen ontstaan tussen de jeugdteams. Er is geen blauwdruk voor teams. Daarmee vervalt de argumentatie om de financiering en opdrachtverlening van de lokale jeugdteams nog langer getrapt te laten lopen via de SOJ. Gemeente vraagt in dit kader uiterlijk in de eerste helft van 2020 een voorstel aan het AB voor te leggen, zodat met	regionaal en lokaal gunnen om de goede dingen te (kunnen) doen. 8. het aanjaagteam is inmiddels op gang gekomen en wordt gezien als verantwoordelijkheid van alle partijen. Of het aanjaagteam een Doe-team is zal moeten blijken maar daar hebben we goede hoop op. 9. De constatering klopt waarbij het opvalt dat de awbz pas meer recentelijk groeit, waardoor de maatregelen ook minder specifiek kunnen zijn dan die t.a.v. de ggz. De maatregelen in de omdenknotitie gericht op normalisatie maken geen onderscheid tussen domeinen en geven de ruimte de juiste prioriteiten te stellen. Contractmanagement is daar een van de middelen bij. 10. De randvoorwaarden voor de regionale samenwerking moeten nog worden ingevuld. In die zin past uw oproep daar prima bij, evenals de tijdsplanning.

Gemeente	Inbreng	Reactie
	ingang van 2021 de opdrachtverlening en de subsidiering van het lokale jeugdteam via de gemeente loopt. 11. Creëer een eenduidig beeld van wat er speelt. Gemeenten geeft aan dat er inmiddels beschikking is over heel veel data en dat zij het van belang vinden dat die op een eenduidige manier worden gepresenteerd en dat iedereen hetzelfde informatieniveau heeft zodat het eenvoudiger wordt om analyses te maken. Gemeente verwacht gevalideerde data te ontvangen, zodat de bekende appels niet met peren worden vergeleken. In algemene zin roept gemeente nadrukkelijk op om de raden bij zienswijzen of andere onderwerpen die een raadsbesluit vragen steeds voldoende gelegenheid te geven het debat voor te bereiden en te voeren. Die besluitvorming staat naar gevoel van de gemeente regelmatig onder druk. Gemeente gaat graag met ons op zoek naar een modus waarin we bij een dergelijke besluitvorming hand in hand kunnen gaan.	11. De data zijn eenduidig, de duiding ervan is van een andere orde. Dat zijn we met elkaar aan het uitwerken zodat gemeenten van elkaar kunnen leren. Dit punt wordt ook binnen het AB herkend en hierover vindt regelmatig discussie plaats. De plannen en het gekozen traject vormen een complex samenspel waarbij druk zal blijven. Het hebben van goede plannen en het doorzetten van de goede samenwerking met elkaar inclusief een aanjaagteam zal hierbij helpen. Goede communicatie is daarbij van eminent belang.
Dordrecht	De gemeente geeft de volgende aandachtspunten mee: 1. We hebben er begrip voor dat het AB in dit kader op 4 juli 2019 de zogenaamde omdenknottie (met een bijbehorend plan van aanpak) heeft vastgesteld. We zijn blij dat er nu, na lang wachten, ook een regionale set aan maatregelen is geformuleerd, aanvullend (of zelfs overlappend) op ons eerder vastgestelde lokaal plan jeugd. De financiële ambities zijn tenslotte onlosmakelijk verbonden met de inhoudelijke maatregelen. Het had onze voorkeur gehad de omdenknottie ook ter zienswijze voor te leggen, want de inhoud raakt nadrukkelijk onze kaderstellende verantwoordelijkheid. Onze raad is bovendien niet of nauwelijks betrokken bij de totstandkoming van de omdenknottie. De raad staat desondanks grotendeels positief tegenover de omslag die het AB wil gaan maken, geformuleerd als: 'terug naar de bedoeling van de Wet op de jeugdhulp en de begrippen normaliseren en de-	1. Het is goed te constateren dat we het in grote lijnen eens zijn over de inhoudelijke richting. Het proces is toegelicht in de RIB van 4 juli 2019 en is tot stand gekomen onder grote druk, waarbij de financiële problemen binnen het hele sociale domein een rol gespeeld hebben. We snappen dat u het liever anders had gezien. U geeft ook aan dat financiële solidariteit een belangrijk onderwerp is voor debat en een randvoorwaarde is voor lokale sturing. Dat klopt en dat debat wordt nu ook gevoerd en daarover zal uw zienswijze worden gevraagd.

Gemeente	Inbreng	Reactie
	medicaliseren verder invullen'. De noodzakelijke veranderingen zijn gebaat bij druk, zodat alle partijen de noodzaak voelen in beweging te komen. Het afschaffen van de regionale 'Nee tenzij-regeling', het instellen van budgetmaxima per gemeente en het creëren van budgetbewustzijn en daarna budgetverantwoordelijkheid kan voor deze druk gaan zorgen. Mits deze lokaal op passende wijze kunnen worden geïmplementeerd. Een belangrijke randvoorwaarde is dat we als gemeente Dordrecht zelfstandig verantwoordelijk zijn voor onze (financiële) resultaten en hier ook volledig zelf op kunnen sturen. Hierover gaan we de komende tijd in debat in het kader van de besluitvorming over nieuwe solidariteitsafspraken in Zuid-Holland Zuid. Overigens hebben we hierbij ook oog voor het (gedeeltelijke) behoud van zaken die vooral op regionaal niveau belegd moeten blijven, zoals gezamenlijke inkoop en monitoring.	
	2. Net als in eerdere zienswijzen benadrukken wij, dat we onveranderd staan voor 'geen kind tussen wal en schip'. Daarom stemmen wij in met de voorgenomen begrotingswijziging voor 2019.	2. Fijn dat u instemt met de voorgestelde begrotingswijzigingen
	3. Wij vragen uw aandacht voor de nieuwe solidariteitsafspraken over jeugdhulp in Zuid-Holland Zuid. De raad kijkt uit naar de voorstellen in dit kader later dit jaar. Zoals in de zienswijze al gedeeld, zal onze inzet daarbij zijn dat we zoveel als verantwoord willen afrekenen naar gebruik. De aanpassingen in de solidariteitsafspraken zullen leiden tot een andere verdeling van de kosten. Wij verwachten dan ook dat na besluitvorming over de solidariteit de raden opnieuw een begrotingswijziging 2020 en een herziene bijdrageverordening ter zienswijze ontvangen.	3. Deze voorstellen zijn besproken en komen met verzoek om zienswijze naar u toe. Afhankelijk van besluitvorming dienaangaande in het AB van 5 maart 2020 zal een herziene bijdrageverordening aan de orde zijn.
	4. De gemeente voegt de zienswijzen toe die zijn meegegeven door de Werkgroep Jeugd. Deze overwegingen betreffen:	4. ...

Gemeente	Inbreng	Reactie
	a) Algemeen: de vrees bestaat dat een maatregelenpakket in werking treedt dat vooral financieel gedreven is, waarbij het belang van passende hulp voor kwetsbare kinderen minder zwaar weegt. Uiteindelijk kan dit leiden tot meer kosten en minder grip; b) Inzicht op basis van analyse: het ontbreekt nog aan voldoende inzicht in de oorzaken van de stijgende vraag naar jeugdhulp in onze regio. Zonder antwoorden kan er geen overtuigend en effectief beleid worden gevoerd. De werkgroep geeft gemeenteraden ter overweging mee om met hun wethouder in gesprek te gaan over welke informatie zij van belang vinden; c) 100 miljoen euro in 2022: gezien de stijgende kosten is het logisch om een budgetmaximum af te spreken, maar er zal passende hulp moeten worden blijven geleverd wanneer dit maximum is bereikt; d) Budgetbewustzijn en –verantwoordelijkheid bij jeugdteams: uitvoerende professionals mogen zich bij hun afweging wat de best passende hulp is voor een kind, niet laten leiden door financiële overwegingen. Ook om andere redenen overtuigt de maatregel niet: het brengt professionals in een kwetsbare positie	a) De omdenknoot heeft vooral een inhoudelijke aanpak, waarbij het belang van passende hulp voor kwetsbare kinderen voorop staat; daarnaast is het eveneens zo dat gemeenten hebben aangegeven dat de financiële overschrijdingen niet langer houdbaar zijn. Het delen van de financiële en de inhoudelijke ambities hebben we nodig om met elkaar deze opgave aan te kunnen. Uw punt wordt ook binnen het AB herkend en hierover vindt regelmatig discussie plaats. De plannen en het gekozen traject vormen een complex samenspel waarbij druk zal blijven. Het hebben van goede plannen en het doorzetten van de goede samenwerking met elkaar inclusief een aanjaagteam zal hierbij helpen. De aanpak kan alleen tot een succes gemaakt worden als er onverdeelde inzet en samenwerking is tussen alle partijen in het netwerk; gemeenten, Serviceorganisatie en Jeugdteams. b) Ook in het landelijk onderzoek is niet helder geworden wat de precieze oorzaak en gevolg van een en ander is. In de lokale analyses, die de SOJ samen met de gemeenten en de stichting jeugdteams doet, proberen we een slag dieper te gaan zodat er meer duiding is. Uw overweging om gemeenteraden met hun wethouder in gesprek te laten gaan welke informatie van belang is is hiermee geheel in lijn. Dat doet de SOJ samen met de gemeenten en de stichting jeugdteams in de lokale analyse. c) Dit uitgangspunt wordt breed gedeeld en binnen de uitwerking van de plannen en maatregelen zal hier ook invulling aan gegeven worden. d) het uitgangspunt bij het hernieuwde beleid is dat er meer lokale sturing en regie ontstaat waarbij er een inhoudelijke, goede afweging komt van de mogelijkheden om ook met andere en meer passende oplossingen te komen voor de betrokken gezinnen. Er is met elkaar afgesproken dat we best practises en andere ervaringen met elkaar delen. Dat budgetbewustzijn en –verantwoordelijkheid professionals

Gemeente	Inbreng	Reactie
	jegens dwingende ouders en de financiële opbrengst is twijfelachtig. Recent onderzoek in Dordrecht maakt duidelijk dat er de afgelopen jaar geen 'over-indicatie' heeft plaatsgevonden door jeugdteams in Dordrecht en dat het aantal indicaties door jeugdteams sterk daalt. De werkgroep geeft ter overweging mee om dit ook in andere gemeenten in beeld te brengen, om zo ook recht te doen aan het werk van de professionals; e) Toegang via huisarts: de inzet van een POH voor jeugdhulpvragen, leidt tot minder doorverwijzingen. Echter, er blijkt niet dat de geboden hulp voor de hulpvragen ook passend was. Het risico is dat hier een te financieel gedreven maatregel wordt genomen, waarbij het belang van passende hulp onderbelicht raakt. Sinds de decentralisaties in 2015 is de 'huisartsroute' een bekend financieel risico maar hebben gemeenten hier nauwelijks naar gehandeld, ondanks de tekorten van de afgelopen jaren. Wat maakt dat dit de komende jaren wel gaat gebeuren? f) Casusregie door jeugdteams: de werkgroep onderschrijft dat jeugdteams regie blijven voeren op verleende hulp, nadat de beschikking is afgegeven, om overmatig indiceren door gecertificeerde instellingen tegen te gaan. Ook kan het bijdragen aan beter passende hulp door via casusregie tijdig op- en af te schalen. Budgetverantwoordelijkheid voor jeugdteams kan hierbij een werkbaar instrument zijn: de bevoegdheid om zelf een budget voor een gezin of kind te besteden, passend bij de zorgbehoefte (wat iets anders is dan de eerder beschreven verantwoordelijkheid voor het publieke budgetplafond door jeugdteams);	in een kwetsbare positie brengt is niet het beeld dat wij en het management van de stichting Jeugdteams hebben. Wel dat het budgetbewustzijn en de budgetverantwoordelijkheid van de jeugdhulpprofessionals er voor zorgt dat er meer gekeken wordt naar de effectiviteit van de ingezette zorg. e) Met elkaar hebben we in de omdenknotitie de basis voor een aanpak neergelegd waarbij we de ruimte moeten vinden en elkaar regionaal en lokaal gunnen om de goede dingen te (kunnen) doen. De afspraak hierbij is dat we aan de hand van de lokale analyses verder maatwerk bereiken en door van elkaar te leren de best denkbare (lokale) oplossingen komen. De aanpak kan alleen tot een succes gemaakt worden als er onverdeelde inzet en samenwerking is tussen alle partijen in het netwerk; gemeenten, Serviceorganisatie en Jeugdteams. Het feit dat er een aanjaagteam in het leven is geroepen helpt om elke partij aan de afspraken te kunnen houden. f) Alle geschetste elementen zijn mogelijk in het kader van de omdenknotitie en passend binnen de afspraken. Dit zal in de praktijk moeten blijken.

Gemeente	Inbreng	Reactie
	g) Aanbod beperken: het is een goede zaak om met een taskforce een visie te formuleren op wat wel en wat niet daadwerkelijk jeugdhulp is. Een risico is wel dat de keuzevrijheid in geding komt. Promotie van het pgb kan een manier zijn om voldoende keuzevrijheid te borgen. Daarnaast is het maar de vraag of de kosten ook dalen, wanneer deze maatregel leidt tot minder aanbieders en zodoende gericht contractmanagement. Een recente gerechtelijke uitspraak in Haaglanden heeft gemeenten daar verplicht gewoon realistische tarieven te betalen aan aanbieders; h) Alternatieve maatregelen: met de omdenknotitie wordt een breed maatregelenpakket voorgesteld waarvan de effectiviteit op punten onzeker is. Tegelijkertijd staat in de notitie dat 'oude' maatregelen uit het Meerjarenperspectief al effectief zijn geweest. Welke zijn dat? En wat kunnen deze de komende periode nog bijdragen? Onder voorwaarden kunnen ouders gebruik maken van een pgb om zelf zorg in te kopen. Dit is een relatief goedkope maatregel die ook past bij de gedachte dat mensen eigen verantwoordelijkheid nemen voor hun situatie. De cijfers lijken uit te wijzen dat dit een route is waarin nog veel potentie zit; 5. Wij verzoeken u deze zienswijze te betrekken bij de besluitvorming over de begrotingswijzigingen. Daarnaast worden wij graag geïnformeerd over het definitieve standpunt en bijbehorende motivering van de Provincie Zuid-Holland over de voorliggende begrotingswijziging voor 2020.	g) Alle geschetste elementen zijn mogelijk in het kader van de omdenknotitie en passend binnen de afspraken. Dit zal in de praktijk moeten blijken. De beperking van aanbod leidt daarbij niet automatisch tot een beperking van de keuzevrijheid, maar zal uiteraard bij de uitwerking betrokken worden. Hetzelfde geldt voor de overweging t.a.v. de PGB's. De discussie over wat een realistisch tarief is staat hier geheel los van aangezien de tarieven voor PGB en zorg in natura in onze regio gelijkgetrokken zijn. h) Het PGB tarief is gelijkgetrokken aan vergelijkbare zorg in natura. De laatste jaren is in onze regio het gebruik van PGB's stabiel. De interpretatie dat er in de PGB-route nog veel potentie zit wordt naar ons oordeel niet in de cijfers bewezen. 5. Deze week is de brief van de provincie ontvangen, welke brief gedeeld is met elk College. Het besluit is kort geformuleerd dat de provincie stelt dat er vertrouwen is in een sluitende meerjarenbegroting en dat de GR niet meer onder verscherpt toezicht staat. Tevens is vastgesteld dat de begroting 2020 niet structureel en reëel in evenwicht is en dat er sprake is van een hoger structureel lastenniveau waarbij de ingeboekte taakstelling voor 2020 niet geheel zeker is. Als gevolg daarvan wordt bij elke gemeente van onze regio getoetst of het risico daarop goed is verantwoord.

Gemeente	Inbreng	Reactie
Gorinchem	De gemeente geeft de volgende aandachtspunten mee: De gemeente kan zich vinden in de begrotingswijzigingen 2019 en 2020 vanuit financieel perspectief, maar geeft de volgende aandachtspunten mee: 1. Gemeente geeft aan dat de haalbaarheid van de financiële koers en effectiviteit van de maatregelen afhankelijk is van de gezamenlijke inzet; In dat licht zien zij hiaten ontstaan in het proces en de voortgang van een gezamenlijke aanpak. Gemeente vraagt of het AB hier voldoende aandacht aan schenkt om te voorkomen dat het proces en de voortgang wordt belemmerd. 2. Gemeente ondersteunt en heeft vertrouwen in het pakket aan maatregelen en dat samenwerking, samenhang en doorpakken daarbij essentieel zijn; 3. Gemeente geeft aan dat een gezamenlijk parcours voor de transformatie en beslismomenten, onontbeerlijk is. 4. Alleen op die manier is gemeente in staat om hun rol als afzonderlijke gemeente te pakken en gezamenlijk sturing op een ingewikkelde opgave vorm te geven zodat zij ook grip krijgen op de jeugdhulp; 5. Gemeente maakt zich zorgen dat het programmaplan van het aanjaagteam nog moet worden opgesteld. Met name omdat in de brief genoemd wordt dat; • De komende periode op een aantal punten nog besluitvorming van gemeenten vraagt en • In een later stadium besluitvorming die hieruit voortkomt worden voorgelegd alsmede • De lokale component vraagt lokale aandacht en gesprekken waaruit wellicht lokale besluitvorming resulteert. 6. Gemeente ziet in toenemende druk op de jeugdhulp met financiële consequenties en begrijpen de urgentie die in gemeenten wordt gevoeld en begrijpt dat de maatregelen	1. De gezamenlijke inzet van alle partijen is inderdaad van eminent belang. Uiteraard zal het AB hier voldoende aandacht aan besteden, daarbij ondersteund door het ingestelde aanjaagteam. 2. Goed om dat met elkaar vast te stellen en elkaar aan te spreken wanneer er onverhoopt niet wordt doorgepakt. 3. Zie 2 4. Zie 2 5. Het plan kan alleen tot een succes gemaakt worden als er onverdeelde inzet en samenwerking is tussen alle partijen in het netwerk; gemeenten, Serviceorganisatie en Jeugdteams. Er staat druk op maar er is ook aandacht voor dat het proces ook met de raden goed wordt doorlopen ondanks alle druk en complexiteit. 6. Iedere gemeente bereidt zich op deze discussie voor maar niet elke gemeente haalt de termijn. Inmiddels is afgesproken dat de zienswijzen eind januari 2020 worden ingediend, opdat in de AB-

Gemeente	Inbreng	Reactie
	die moeten worden uitgewerkt om een zienswijze vragen van gemeenteraden als het gaat om het toepassen van solidariteit. Gemeente vindt een gedegen voorbereiding en een goede bespreking en besluitvorming over dit onderwerp heel belangrijk en zet zich daarom in om op 19-12—2019 tot een besluit te komen over het solidariteitsprincipe. Gemeente heeft wel de volgende verwachtingen over het vervolgproces: a) Dat het AB voor 1-12-2019 het gezamenlijk proces van alle plannen, inclusief beslismomenten, inclusief beslismomenten van onderscheidende organen , in beeld brengt. Alleen dan kan gemeente de regionale doelen en besluitvorming gedegen inpassen in lokale vraagstukken en prioriteiten. Voor gemeente is het belangrijk om invulling te geven aan de beweging om zorg dichterbij de inwoners te organiseren en zet de mens steeds centraal en vindt dat ons handelen daaraan ondergeschikt moet zijn. b) Gemeente dringt erop aan dat het AB meer inzicht geeft in wat er door zorgaanbieders aan zorg wordt geleverd en wat het voor de kinderen en gezinnen in Gorinchem heeft opgeleverd. c) Gemeente vindt dat de brief en de BURAP scherpte mist in de analyse van de toenemende vraag naar jeugdhulp. d) Gemeente verwacht dat er een gezamenlijk parcours zal leiden tot een vertrouwenwekkend beeld van de regio ZHZ en versterkt onze positie richting landelijke overheid. En vraagt het AB om blijvend de financiële positie van de regio ZHZ voor het voetlicht te brengen en daarbij te benoemen dat de WLZ ons confronteert met niet- beïnvloedbare kosten voor de jeugdhulp.	vergadering van 5 maart 2020 de definitieve besluiten kunnen worden genomen. De bestuurlijke commissie heeft deze opdracht uitgevoerd en de voorstellen zijn in het AB van 14 november jl. ingebracht. Op basis van de bespreking in het AB worden de voorstellen nu uitgewerkt en aan u gedaan. Ad a: De plannen en het gekozen traject vormen een complex samenspel waarbij druk zal blijven. Het hebben van goede plannen en het doorzetten van de goede samenwerking met elkaar inclusief een aanjaagteam zal hierbij helpen. Goede communicatie is daarbij van eminent belang. Het programmaplan wordt uitgewerkt en aan het AB voorgelegd. Ad b: Dat doet de SOJ samen met de gemeenten en de stichting jeugdteams in de lokale analyse. Ad c: De macro-analyse baseert zich op de feiten, ook in het landelijk onderzoek is niet helder geworden wat het precieze oorzaak en gevolg van een en ander is. In de lokale analyses proberen we een slag dieper te gaan zodat er meer duiding is. Ad d: zullen we doen.

Gemeente	Inbreng	Reactie
Hardinxveld-Giessendam	De gemeente geeft de volgende aandachtspunten mee: 1. De gemeente geeft aan dat zij blij zijn dat er na de vaststelling van de omdenknotitie nu ook een regionale set aan maatregelen is geformuleerd. De financiële ambities zijn onlosmakelijk verbonden met de inhoudelijke maatregelen. Het verbaast de gemeente dan ook dat de omdenknotitie nu niet ter zienswijze voorligt. De gemeente maakt toch van de gelegenheid gebruik om een zienswijze naar voren te brengen met betrekking tot de begrotingswijzigingen aangezien in de raadsvergadering van 28 november 2019 die stukken wel besproken zullen worden. De gemeente stuurt de zienswijze op beide begrotingswijzigingen onder voorbehoud van het besluit van de raad op 28 november 2019 op; 2. De toenemende zorgvraag en zorgkosten baart de gemeente zorgen. De stijging in 2019 is de hoogste tot nu toe en dat veraste de gemeente. De gemeente kan zich inhoudelijk weinig vinden in de sterke stijging die de prognose 2019 laat zien, voornamelijk vanwege intensieve maatregelen die al zijn ingezet. De gemeente geeft aan dat wat zij zien in de praktijk en het beeld van de cijfers niet met elkaar matchen. De gemeente geeft aan dat er een dermate grote trendbreuk bestaat waar zij onvoldoende verhaal bij hebben. Er is dan ook meer toelichting nodig op de stijging aantal jeugdige in zorg, stijging van de zorgkosten en van de algemene trends. Waar zit de trendbreuk vraag de gemeente zich af. De gemeente geeft aan dat als deze stijging zich exponentieel doorzet de jeugdhulp in korte tijd onbetaalbaar zal worden. De gemeente is op de hoogte van de analyses die worden opgesteld en verwachten daarmee een nog beter zicht te krijgen op hun grootste uitdagingen zodat zij daar mee nog meer kunnen anticiperen. Er is actie nodig volgens de gemeente;	1. Het proces dat wordt gevolgd is beschreven in de RIB die op 4 juli met de gemeenten is gedeeld. Daarbij is het goed dat we elkaars standpunten kennen. 2. De zorgen worden gedeeld en vormden mede aanleiding voor de set aan maatregelen zoals die is voorgesteld. De lokale analyse dient hierbij behulpzaam te zijn om steeds meer (lokale) duiding te hebben voor oorzaak en gevolg van de gestegen vraag en de aanpak die dit vergt. De benodigde actie is inderdaad van alle partijen nodig.

Gemeente	Inbreng	Reactie
	3. De gemeente schaaft zich achter de uitspraak: <i>"terug naar de bedoeling van de Wet op de jeugdhulp en de begrippen normaliseren en de-medicaliseren verder invullen"</i>, uit de omdenknoot. De gemeente geeft aan dat de noodzakelijke veranderingen gebaat zijn bij druk zodat alle partijen de noodzaak voelen om in beweging te komen. Het afschaffen van de regionale 'Nee-tenzij-regeling', het instellen van budgetmaxima per gemeente en het creëren van budgetbewustzijn en daarna budgetverantwoordelijkheid kan voor deze druk gaan zorgen. De gemeente wil dat die druk er voor zorgt dat er creatieve mogelijkheden komen om met andere en passendere oplossingen komen. Dat de budgetbewustzijn en de budgetverantwoordelijkheid van jeugdprofessionals er voor zorgt dat er meer gekeken wordt naar de effectiviteit van de ingezette zorg en dat de hulp daadwerkelijk bij de gezinnen terecht komt die het nodig hebben. De gemeente merkt wel op dat de jeugdprofessionals voorbereid moeten zijn voor deze omslag, zodat er geen onverantwoord grote druk op hen ontstaat. Om de omdenknoot tot een succes te maken vraagt dat van alle partijen in het netwerk de onverdeelde inzet en om te beginnen bij de gemeenten, SOJ en jeugdteams. 4. De gemeente onderstreept de beweging naar de voorkant die door de omdenknoot wordt ingezet. Er is proactief een start gemaakt met het voorbereiden om een aantal zorgvormen aan de voorkant in te richten. Hetgeen wat daarin centraal staat: de kwaliteit van het leven van het kind. De hulp en zorg dat soms nodig is om dit te verbeteren kan sneller en efficiënter, hetgeen wat wij met deze beweging willen bereiken. De gemeente vraagt om hier volledig om mee te werken en de gemeenten daarin te faciliteren. Daarnaast vindt de gemeente het belangrijk dat het type begeleiding passend moet zijn bij de zorgvraag.	3. De onverdeelde aandacht is inderdaad van alle partijen nodig en mag niet leiden tot onverantwoorde druk op de jeugdprofessionals. Het plan wordt in gezamenlijkheid uitgewerkt waarbij ook gekeken wordt naar aspecten van personele bezetting zodat de plannen ook praktisch haalbaar worden. 4. De beweging naar de voorkant wordt ondersteund en aanvullende afspraken op dit punt zijn ook tijdens het AB van 14 november jl. gemaakt tussen de 10 gemeenten.

Gemeente	Inbreng	Reactie
	Door passende hulp te kunnen bieden kunnen de kosten beperkt worden. 5. Op basis van de ingezette lijn van de omdenknottitie en de daaraan gerelateerde financiële ambitie, stemt de gemeente in met de begrotingswijzigingen 2019 en 2020. De gemeente merkt op dat door het AB is aangegeven dat zij verwachten dat aan de hand van veel maatregelen de kosten gaan dalen. De gemeente is hoopvol dat deze daling op termijn zal inzetten, maar zijn daarbij ook realistisch. De gemeente stemt in met de opgenomen daling in de begroting als ambitie, maar houdt er lokaal in hun risicoparaagraaf rekening mee dat deze daling te ambitieus is voor de korte termijn. De gemeente geeft aan te betwijfelen of er in de komende maanden nog nieuwe, extra maatregelen geïmplementeerd kunnen worden die in 2019 al leiden tot kostenreductie. Uitbreiding van lokale maatregelen kost tijd en er gaat in de meeste gevallen ook tijd overheen voordat deze maatregelen financieel effect hebben. Intensieve aandacht aan de voorkant, heeft niet direct effect op de kosten, dan wel op langer termijn. De gemeente vraagt aandacht voor de nieuwe solidariteitsafspraken over de jeugdhulp. De discussie is in een stroomversnelling terecht gekomen. De gemeente begrijpt de financiële urgentie, maar dit zou een gedegen voorbereiding en een goed bespreking en besluitvorming in de gemeenteraden niet in de weg mogen staan. De gemeente zet zich daarom in om in de vergadering van 19 december 2019 tot een besluit over het solidariteitsprincipe te komen. De gemeente verwacht dat het Dagelijks Bestuur daarvoor zorg draagt. De gemeente verwacht van het Dagelijks Bestuur dat zij de gemeente nauw en proactief op de hoogte houdt van de planontwikkeling in het Algemeen Bestuur en de raad daar waar nodig in positie brengt voor besluitvorming.	5. De financiële ambities zijn qua haalbaarheid inderdaad niet zonder discussie. De door u genoemde punten spelen daarbij en het is daarbij goed de financiële risico's in de financiële paragraaf op te nemen. De Provincie Zuid-Holland zal de individuele gemeenten van de regio daarop beoordelen. De bestuurlijke commissie heeft deze opdracht uitgevoerd en de voorstellen zijn in het AB van 14 november jl. ingebracht. Op basis van de bespreking in het AB worden de voorstellen nu uitgewerkt en aan u doorgezet. Iedere gemeente bereidt zich op deze discussie voor maar niet elke gemeente haalt de termijn van einde 2019. Inmiddels is afgesproken dat de zienswijzen eind januari 2020 worden ingediend, opdat in de AB-vergadering van 5 maart 2020 de definitieve besluiten kunnen worden genomen.

Gemeente	Inbreng	Reactie
Hendrik-Ido-Ambacht	De gemeente geeft de volgende aandachtspunten mee: 1. De gemeente stemt, op basis van de ingezette lijn van de Omdenknotitie én de daaraan gerelateerde financiële ambitie, in met de begrotingswijzigingen 2019 en 2020. De gemeente plaatst wel een kritische kanttekening bij de begrotingswijziging 2019. De gemeente betwijfelt of de komende maanden nog maatregelen geïmplementeerd kunnen die in 2019 al financieel effect sorteren. Ten eerste kost de implementatie van maatregelen tijd. Ten tweede gaat er in de meeste gevallen (door bijvoorbeeld de reeds lopende behandeltrajecten) ook tijd overheen voordat deze maatregelen financieel effect hebben. 2. De gemeente onderstreept in dit perspectief het belang van het aanjaagteam in het gehele veranderingsproces, en dringen er op aan dit team snel te formeren en maximaal te faciliteren. Dit is een verantwoordelijkheid van alle partijen in het netwerk; 3. Uit de 1e bestuursrapportage 2019 blijkt dat de sterkste kostenstijging zit bij de onderdelen AWBZ en GGZ. In de Omdenknotitie zijn concrete instrumenten opgenomen om de stijging in de GGZ terug te dringen. Wat betreft de reductie van kosten bij de AWBZ zijn de maatregelen in onze opinie minder specifiek. Deze lijken enkel gericht op het voorkomen van nieuwe instroom. De inzet zou ook moeten zijn nadrukkelijk te sturen op afschaling van zwaardere zorg. De gemeente roept de SOJ op via accountmanagement strakker te sturen op verlenging cq. afschaling van de AWBZ. 4. Gemeenten krijgen in de Omdenknotitie meer keuzevrijheid wat betreft de inrichting van de algemene voorzieningen. Het lokale jeugdteam speelt in deze beweging een belangrijke rol. Door de grotere lokale keuzevrijheid zullen als vanzelf meer verschillen ontstaan tussen de jeugdteams, en dat is niet erg. Er is niet langer een blauwdruk voor de teams. Daarmee vervalt naar onze	1. De financiële ambities zijn qua haalbaarheid inderdaad niet zonder discussie. De door u genoemde punten spelen daarbij en het is daarbij goed de financiële risico's in de financiële paragraaf op te nemen. De Provincie Zuid-Holland zal de individuele gemeenten van de regio daarop beoordelen. 2. het aanjaagteam is inmiddels op gang gekomen en wordt gezien als verantwoordelijkheid van alle partijen. 3. De constatering klopt waarbij het opvalt dat de awbz pas meer recentelijk groeit, waardoor de maatregelen ook minder specifiek kunnen zijn dan die t.a.v. de ggz. De maatregelen in de omdenknotitie gericht op normalisatie maken geen onderscheid tussen domeinen geven de ruimte de juiste prioriteiten te stellen. Contractmanagement is daar een van de middelen bij. 4. De randvoorwaarden voor de regionale samenwerking moeten nog worden ingevuld. In die zin past uw oproep daar prima bij, uw zienswijze wordt daarbij ingebracht en er zal rekening worden gehouden met de tijdsplanning.

Gemeente	Inbreng	Reactie
	mening ook de argumentatie om de financiering en opdrachtverlening van de lokale jeugdteams nog langer getrapd te laten lopen via de Serviceorganisatie Jeugd. Hiermee ontstaat eenduidigheid in de aansturing. De gemeente gaat er daarmee ook vanuit dat de formatie van de Serviceorganisatie gelijke tred houdt met de omvang van de taken die naar gemeenten gaan. De gemeente vraagt in dit kader uiterlijk in de eerste helft van 2020 een voorstel aan het AB voor te leggen, zodat met ingang van 2021 de opdrachtverlening en de subsidiëring van het lokale jeugdteam via de gemeente loopt. 5. De Omdenknotitie bevat een aantal maatregelen die afwijken van het oorspronkelijke vastgestelde Sturingskader Jeugd (2013). Ten opzichte van de toen gekozen koers vinden er via de Omdenknotitie wezenlijke aanpassingen plaats in meerdere ingrediënten van het sturingskader. Zo staat de solidariteit ter discussie en gaan gemeenten scherper sturen op de op- en afschaling van zorg. Daarom vraagt de gemeente het Algemeen Bestuur de raden nog in gelegenheid te stellen een formele zienswijze op de Omdenknotitie te geven, zoals dit is toegezegd in de raadsinformatiebrief van 4 juli jl. Gezien de financiële ambitie kan de gemeente echter geen onnodige tijd verloren te laten gaan. Daarom begrijpen wij dat SOJ en gemeenten parallel aan het zienswijze traject alvast wel maatregelen voorbereiden. 6. De gemeente roept in algemene zin nadrukkelijk op de raden bij zienswijzen of andere onderwerpen die een raadsbesluit vragen steeds voldoende gelegenheid te geven het debat voor te bereiden en te voeren. Die besluitvormingstijd staat naar het gevoel van de gemeente met regelmaat onder druk, met als zeer actueel voorbeeld de beoogde besluitvorming over solidariteit in de maand november.	5. De omdenknotitie is richtinggevend vastgesteld en conform hetgeen u aangeeft zal er bij de uitwerking bij u op terug worden gekomen. De discussie over het oorspronkelijke kader is daar uiteraard onderdeel van.. 6. Dit punt wordt ook binnen het AB herkend en hierover vindt regelmatig discussie plaats. De plannen en het gekozen traject vormen een complex samenspel waarbij druk zal blijven. Het hebben van goede plannen en het doorzetten van de goede samenwerking met elkaar inclusief een aanjaagteam zal hierbij helpen. Goede communicatie is daarbij van eminent belang. De bestuurlijke commissie financiële solidariteit heeft deze opdracht uitgevoerd en de voorstellen zijn in het AB van 14

Gemeente	Inbreng	Reactie
		november jl. ingebracht. Op basis van de bespreking in het AB worden de voorstellen nu uitgewerkt en aan u doorgezet. Iedere gemeente bereidt zich op deze discussie voor maar niet elke gemeente haalt de termijn. Inmiddels is afgesproken dat de zienswijzen eind januari 2020 worden ingediend, opdat in de AB-vergadering van 5 maart 2020 de definitieve besluiten kunnen worden genomen.
Hoeksche Waard	De gemeente geeft de volgende aandachtspunten mee: 1. De toenemende zorgvraag en zorgkosten baart de gemeente zorgen. De gemeente geeft aan dat er actie nodig is omdat als deze lijn zich doorzet de jeugdhulp in korte tijd onbetaalbaar zal worden; 2. Het verbaast de gemeente dat de omdenknotitie niet ter zienswijze of besluitvorming ligt. De gemeente geeft aan dat de raden daar al lange tijd op wachten en dat de begrotingen wel ter zienswijze liggen, maar deze niet haalbaar zijn zonder de uitvoeringsmaatregelen. Om die reden staat de gemeente toch stil bij de omdenknotitie; 3. De gemeente geeft aan dat in 2018 het meerjarenperspectief is vastgesteld en dat de uitwerking daarvan een gedeelde verantwoordelijkheid was tussen de SOJ, de stichting jeugdteams en de gemeenten en is volgens de gemeente onvoldoende van de grond gekomen. In de gemeente is geen lokaal plan van aanpak opgesteld, maar wel in samenspraak met de SOJ en met de jeugdteams gestart met pilots en versterking van de toegang. De gemeente geeft aan dat de totale ZHZ-aanpak, inclusief richtinggevende besluiten, niet concreet was en dat de gemeente dat wel terug ziet in de omdenknotitie. 4. De raad staat positief tegen de omslag die het AB wil gaan maken: <i>'terug naar de bedoeling van de wet op de jeugdhulp willen gaan en de begrippen normaliseren en de-medicaliseren verder invullen.'</i>;	1. De zorgen worden gedeeld en vormden mede aanleiding voor de set aan maatregelen zoals die is voorgesteld. De lokale analyse dient hierbij behulpzaam te zijn om steeds meer (lokale) duiding te hebben voor oorzaak en gevolg van de gestegen vraag en de aanpak die dit vergt. 2. Het proces dat wordt gevolgd is beschreven in de RIB die op 4 juli met de gemeenten is gedeeld. Daarbij is het goed dat we elkaars standpunten kennen. 3. Uw vaststelling delen wij en het is goed te zien dat u de huidige set aan maatregelen concreter vindt. 4. Het delen van de ambitie hebben we nodig om met elkaar deze opgave aan te kunnen.

Gemeente	Inbreng	Reactie
	5. De gemeente geeft aan dat de forse stijging in het zorggebruik en de kosten vragen om forse maatregelen. Deze grote verandering is gebaat bij druk volgens de gemeente. Het afschaffen van de regionale 'Nee-tenzij'-regeling, het instellen van het budgetmaxima per gemeenten en het creëren van budgetbewustzijn en daarna budgetverantwoordelijkheid kan voor deze druk zorgen. De gemeente geeft aan dat zij niet willen dat deze druk resulteert in maandenlange wachtlijsten doordat het budget op is en dat professionals hun keuze laten hangen van de zorgkosten. Daarbij geeft de gemeente ook aan dat de jeugdteams klaar moeten zijn voor de omslag zodat er geen onverantwoord grote werkdruk voor hen ontstaat. De gemeente geeft aan dat zij hierin lokale keuzes willen maken en bereid zijn om daar lokaal in te investeren. De gemeente wil dat de druk er voor zorgt dat er creatieve mogelijkheden komen om met andere en passendere oplossingen te komen. Dat het budgetbewustzijn en de budgetverantwoordelijkheid van de jeugdhulpprofessionals er voor zorgt dat er meer gekeken wordt naar de effectiviteit van de ingezette zorg. 6. De gemeente verzoekt het Dagelijks en het Algemeen Bestuur en het aanjaagteam om in de uitwerking van de plannen uit te gaan van de genoemde vereisten van de gemeente. De gemeente geeft aan dat de raad gaat over de kaders van het beleid en dat de gemeente verwacht van het Dagelijks Bestuur dat deze een wijziging van deze kaders vooraf aan de raad ter besluitvorming voorlegt. De gemeente verwacht van het Dagelijks Bestuur dat het DB de gemeente nauw en proactief op de hoogte houdt van planontwikkeling in het AB en de raad daar waar nodig in positie brengt voor besluitvorming. 7. De raad kijkt met spanning uit naar de voorstellen omtrent de solidariteit. Gezien de besluitvorming in het Algemeen Bestuur over budgetplafonds per gemeente in plaats van	5. De onverdeelde aandacht is inderdaad van alle partijen nodig en mag niet leiden tot onverantwoorde druk op de jeugdprofessionals. Het plan wordt in gezamenlijkheid uitgewerkt waarbij ook gekeken wordt naar aspecten van personele bezetting zodat de plannen ook praktisch haalbaar worden. Het zoeken naar alternatieven met de jeugdprofessionals, de lokale sturing, maar ook het leren van elkaar in de regio moet vanuit de normaliseringsgedachte ook aandacht hebben voor de wachtlijsten. 6. Dat zullen wij doen. 7. De bestuurlijke commissie financiële solidariteit heeft deze opdracht uitgevoerd en de voorstellen zijn in het AB van 14 november jl. ingebracht. Op basis van de bespreking in het AB

Gemeente	Inbreng	Reactie
	een regionaal budgetplafond, meer lokale sturing en lokale keuzes vraagt om een heroverweging van de huidige financiële solidariteit. Van lokale investeringen willen wij ook lokaal van het eventuele rendement profiteren. 8. De gemeente geeft aan met tegenzin kennis genomen te hebben van de voorgenomen begrotingswijziging voor 2019. De gemeente doet dat enkel omdat de gemeente niet wil dat de huidige zorg voor jeugdigen niet in het gedrang komt. Doordat er vanuit algemeen bestuur, serviceorganisatie en gemeenten serieuze en concrete stappen zetten richting lokale sturing en normaliseren. Dit geeft hoop voor de toekomst. 9. Voor wat betreft de begroting van 2020 geeft de gemeente het volgende aan. Er is aangegeven dat aan de hand van veel maatregelen de kosten zullen gaan dalen. De gemeente is hoopvol dat deze daling zich inzet, maar zijn ook realistisch. De raad kan zich vinden met de opgenomen daling in de begroting als ambitie, maar houden er lokaal in hun risicoparaagraaf rekening mee dat deze daling te ambitieus is voor de korte termijn. De gemeente geeft aan dat zij verwachten dat na de besluitvorming over de solidariteit de raden opnieuw een begrotingswijziging 2020 ter zienswijze ontvangen van het Algemeen Bestuur omdat de waarschijnlijke aanpassingen in de solidariteit leiden tot een andere verdeling van de kosten.	worden de voorstellen nu uitgewerkt en aan u gedaan. Iedere gemeente bereidt zich op deze discussie voor maar niet elke gemeente haalt de termijn van einde 2019. Inmiddels is afgesproken dat de zienswijzen eind januari 2020 worden ingediend, opdat in de AB-vergadering van 5 maart 2020 de definitieve besluiten kunnen worden genomen. 8. Uiteraard is niemand blij met de redenen voor de voorgenomen begrotingswijziging. De regio deelt de inhoudelijke en financiële ambities en daar putten wij vertrouwen uit. 9. De financiële ambities zijn qua haalbaarheid inderdaad niet zonder discussie. De door u genoemde punten spelen daarbij en het is daarbij goed de financiële risico's in de financiële paragraaf op te nemen. De Provincie Zuid-Holland zal de individuele gemeenten van de regio daarop beoordelen. Dit zal gebeuren.
Molenlanden	De gemeente geeft de volgende aandachtspunten mee: 1. Ons inziens is het plan van aanpak Grip op Jeugdhulp en de in te zetten maatregelen een kaderstellend document die onze kaderstellende verantwoordelijkheid raakt. Tegelijk speelt de solidariteitsdiscussie die in onze optiek niet los gezien kan worden van de beleidsontwikkelingen en de inhoudelijke maatregelen. Wij verwachten dan ook dat de	1. De omdenknottie is richtinggevend vastgesteld en conform hetgeen u aangeeft zal er bij de uitwerking bij u op terug worden gekomen. De relatie tussen financiële solidariteit en de inhoudelijke ambities is daarbij gegeven.

Gemeente	Inbreng	Reactie
	genoemde maatregelen in samenhang met het solidariteitsvraagstuk worden uitgewerkt en ter zienswijze aan de raden worden voorgelegd. 2. Om grip op de jeugdhulp te krijgen en de kosten te beheersen doen wij een dringend beroep op u om meer inzicht te geven in de oorzaken van de stijgende kosten. 3. Ook maken wij ons zorgen omdat de in te zetten maatregelen nog om uitwerking en besluitvorming vragen alvorens te kunnen worden ingezet, zowel regionaal als lokaal. Wij verzoeken u dringend om hier voortgang in te maken en daarbij te streven naar een samenhangend pakket maatregelen, waarbij het uitgangspunt een combinatie is van kostenbeheersing en sturen op de kwaliteit van de zorg in plaats van een primaire focus op kostenbesparing. 4. Wij waarderen in dit perspectief het door u aangestelde aanjaagteam en dringen er bij u op aan het team zo te positioneren dat de inzet maximaal bijdraagt aan het hele ontwikkelproces voor alle partijen. 5. Op basis van de ingezette lijn stemmen wij in met de begrotingswijziging 2019 en 2020, al verbinden wij daar een voorwaarde aan. We verwachten een helder besluitvormingsproces in relatie tot het plan van aanpak Grip op Jeugdhulp en het solidariteitsvraagstuk. 6. In de begroting 202 is een taakstellende bezuiniging van 5 miljoen opgenomen. Wij missen de financiële	2. De macro-analyse baseert zich op de feiten, ook in het landelijk onderzoek is niet helder geworden wat het precieze oorzaak en gevolg van een en ander is. In de lokale analyses proberen we een slag dieper te gaan zodat er meer duiding is. De zorgen worden gedeeld en vormden mede aanleiding voor de set aan maatregelen zoals die is voorgesteld. De lokale analyse dient hierbij behulpzaam te zijn om steeds meer (lokale) duiding te hebben voor oorzaak en gevolg van de gestegen vraag en de aanpak die dit vergt. 3. Het delen van de financiële en de inhoudelijke ambities hebben we nodig om met elkaar deze opgave aan te kunnen. Dit wordt ook binnen het AB herkend en hierover vindt regelmatig discussie plaats. De plannen en het gekozen traject vormen een complex samenspel waarbij druk zal blijven. Het hebben van goede plannen en het doorzetten van de goede samenwerking met elkaar inclusief een aanjaagteam zal hierbij helpen. Goede communicatie is daarbij van eminent belang. De aanpak kan alleen tot een succes gemaakt worden als er onverdeelde inzet en samenwerking is tussen alle partijen in het netwerk; gemeenten, Serviceorganisatie en Jeugdteams. 4. Het hebben van goede plannen en het doorzetten van de goede samenwerking met elkaar inclusief een aanjaagteam zal hierbij helpen. het aanjaagteam is inmiddels op gang gekomen en wordt gezien als verantwoordelijkheid van alle partijen. 5. De plannen en het gekozen traject vormen een complex samenspel waarbij druk zal blijven. Het hebben van goede plannen en het doorzetten van de goede samenwerking met elkaar inclusief een aanjaagteam zal hierbij helpen. Goede communicatie is daarbij van eminent belang. Het programmaplan wordt uitgewerkt en aan het AB voorgelegd. 6. De zorgen worden gedeeld en vormden mede aanleiding voor de set aan richtinggevende maatregelen zoals die is voorgesteld. Er

Gemeente	Inbreng	Reactie
	onderbouwing voor de maatregelen in het concept plan van aanpak Grip op Jeugd. Wij verzoeken het algemeen bestuur met nadruk dit gelijktijdig aan te leveren met de definitieve conceptversie van het Plan van Aanpak Grip op Jeugdhulp. 7. Het is bekend dat de provincie de onderbouwing van de maatregelen niet hard genoeg vindt. Dit baart zorgen. Gezien het risico voor de begroting van onze gemeente verwachten we dat u zich tot het uiterste inspant om met concrete voorstellen en/of alternatieven te komen voor de taakstellende besparing ter voorkoming van een begrotingscorrectie door de Provincie en dat de effecten hiervan voor rekening komen van de gemeenten. 8. Wij doen een appel op u om de raden vroegtijdiger te betrekken bij voorstellen die onze verantwoordelijkheid raken zodat wij voldoende gelegenheid hebben het debat te voeren en onze zienswijzen voor te bereiden.	komt geen definitief concept plan van aanpak, wel een nadere uitwerking conform de afspraken. Het te bezuinigen bedrag ad 5 miljoen is een resultante van een politiek afwegingsproces geweest en niet zozeer een resultante van een berekening. De financiële ambities zijn qua haalbaarheid inderdaad niet zonder discussie. 7. Deze week is de brief van de provincie ontvangen, welke brief gedeeld is met elk College. Het besluit is kort gesteld dat de provincie stelt dat er vertrouwen is in een sluitende meerjarenbegroting en dat de GR niet meer onder verscherpt toezicht staat. Tevens is vastgesteld dat de begroting 2020 niet structureel en reëel in evenwicht is en dat er sprake is van een hoger structureel lastenniveau waarbij de ingeboekte taakstelling voor 2020 niet geheel zeker is. Als gevolg daarvan wordt bij elke gemeente van onze regio getoetst of het risico daarop goed is verantwoord. De Provincie Zuid-Holland zal de individuele gemeenten van de regio daarop beoordelen. 8. Dit punt wordt ook binnen het AB herkend en hierover vindt regelmatig discussie plaats. De plannen en het gekozen traject vormen een complex samenspel waarbij druk zal blijven. Het hebben van goede plannen en het doorzetten van de goede samenwerking met elkaar inclusief een aanjaagteam zal hierbij helpen. Goede communicatie is daarbij van eminent belang. Er staat druk op maar er is ook aandacht voor dat het proces ook met de raden goed wordt doorlopen ondanks alle druk en complexiteit.
Papendrecht	De gemeente geeft de volgende aandachtspunten mee: 1. De gemeente ziet de in de door haar gegeven zienswijze van 22 februari 2019 op de eerste begrotingswijziging 2019 gevraagde scenario's (1. begroting binnen Rijksbijdrage, inclusief consequenties; 2. Realistische meerjarenbegroting waarbij toekomstige overschrijdingen worden opgevangen binnen eigen begroting) niet terug en vraagt zich af in hoeverre het indienen van zienswijzen nut heeft;	1. Uw zienswijze dienaangaande is goed gehoord en ook in het AB besproken, het AB heeft bij meerderheid van stemmen echter een andere invulling van een realistische begroting gedaan dan uw zienswijze aangaf.

Gemeente	Inbreng	Reactie
	2. Wat de gemeente betreft dient een bredere discussie over een herijking van de beleidsuitgangspunten (o.a. keuzevrijheid) nog verder plaats te vinden. Naar het idee van de gemeente is het nodig om gezamenlijk te bepalen wat nodig is voor passende ondersteuning aan gezinnen en kinderen en binnen welk financieel kader. Deze oproep tot een bredere discussie heeft de gemeente eerder verwoord in haar zienswijzen van 18 oktober 2018 en 22 februari 2019; 3. Op de lange termijn onderschrijft de gemeente het ambitieuze financiële doel van het Algemeen Bestuur. De gemeente onderstreept het belang van de maatregelen in de Omdenknotitie die gemeenten lokaal meer sturingsmogelijkheden en beleidsvrijheid geven. De gemeente roept gemeenten en SOJ op om continuïteit in beleid te tonen en daadwerkelijk aan de slag te gaan om de plannen tot concrete uitvoering te brengen (de steeds nieuwe beleidsnotities bij financiële tegenvallers leiden tot onduidelijkheid en onzekerheid voor de jeugdteams en zorgaanbieders en remmen daarmee de transformatie); 4. Op basis van de ingezette lijn in de Omdenknotitie én de daaraan gerelateerde financiële ambitie, stemt de gemeente in met de begrotingswijzigingen 2019. De gemeente plaatst als kritische kanttekening ernstig te betwijfelen of de komende maanden nog maatregelen geïmplementeerd kunnen worden die in 2019 al leiden tot kostenreductie zoals gesuggereerd in het voorstel van het Algemeen Bestuur van 12 september 2019; 5. Voor 2020 herhaalt de gemeente de eerdere oproep dat er een realistische begroting moet liggen en geen wensbegroting (eerder verwoord in de zienswijze van 22 oktober 2019). Ten eerste kost de implementatie van maatregelen tijd. Ten tweede gaat er in de meeste gevallen (door bijvoorbeeld de reeds lopende behandeltrajecten)	2. Die discussie komt er zeker en zal in 2020 bij de nadere uitwerking van het plan van aanpak en de omdenknotitie worden gevoerd. 3. Het delen van de ambitie hebben we nodig om met elkaar deze opgave aan te kunnen. Uiteraard zal het AB hier voldoende aandacht aan besteden, daarbij ondersteund door het ingestelde aanjaagteam. 4. De financiële ambities zijn qua haalbaarheid inderdaad niet zonder discussie. De door u genoemde punten spelen daarbij en het is daarbij goed de financiële risico's in de financiële paragraaf op te nemen. 5. Zie 4.

Gemeente	Inbreng	Reactie
	ook tijd overheen voordat deze maatregelen financieel effect hebben. 6. De gemeente onderstreept het belang van het aanjaagteam in het gehele veranderingsproces, en dringt er op aan dit team snel te formeren en maximaal te faciliteren. De gemeente vraagt specifieke aandacht voor: 7. Met de Omdenknotitie worden voorstellen gedaan tot aanpassingen in het sturingskader uit 2013: zo staat solidariteit ter discussie en gaan gemeenten scherper sturen op de op- en afschaling van zorg. De Omdenknotitie is reeds richtinggevend vastgesteld in het Algemeen Bestuur. De gemeente had het zeer op prijs gesteld als de gemeenteraad in de gelegenheid was gesteld om in de periode vóór besluitvorming, hierop een formele zienswijze te hebben kunnen geven. Dit is nu niet het geval geweest. Nu dit zo is gelopen, wil de gemeenteraad wel in de gelegenheid worden gesteld om formele zienswijzen te geven op de (komende) aanpassingen in uitgangspunten, kaders, verordeningen en overeenkomsten, voortvloeiend vanuit het plan van aanpak van 26 juni 2019. Gezien de financiële ambitie kunnen we geen onnodige tijd verloren laten gaan. In dit verband wordt in de regio nu gesproken over de wijze waarop gemeenten vanaf 2020 solidair met elkaar zijn. De focus lijkt sterk gericht te zijn op de beëindiging van de financiële solidariteit. Wat resteert is dan mogelijk alleen een inhoudelijke samenwerking. In de ogen van de gemeente is echter de inhoudelijke én financiële solidariteit ten principale onlosmakelijk met elkaar verbonden. Kiezen voor alléén een inhoudelijke samenwerking is de bijl aan de wortel van de gemeenschappelijke regeling. De gemeente wil dan ook met deze zienswijze nadrukkelijk aangeven energie te willen steken in de inhoudelijke uitwerking van de	6. Het aanjaagteam is inmiddels op gang gekomen en wordt gezien als verantwoordelijkheid van alle partijen. 7. De omdenknotitie is richtinggevend vastgesteld en conform hetgeen u aangeeft zal er bij de uitwerking bij u op terug worden gekomen. De discussie over het oorspronkelijke kader is daar uiteraard onderdeel van.

Gemeente	Inbreng	Reactie
	omdenknotitie, mede omdat daar voor de lokale gemeenten financiële voordelen uit te verwachten zijn; 8. Creëer complementaire, eenduidige sturing door aanscherping van de rolverdeling en opdrachten tussen SOJ, gemeenten en Jeugdteams: de Omdenknotitie vraagt om acties op verschillende niveaus te weten van de SOJ, gemeenten en Stichting Jeugdteams. Gemeenten krijgen hierbij vanuit de Omdenknotitie en de daarbij behorende set van maatregelen meer lokale regie en uitvoering. De gemeente constateert hierbij dat het noodzakelijk is dat er complementaire, eenduidige sturing plaatsvindt op de verschillende niveaus. In dit kader vraagt de gemeente om uiterlijk begin 2020 en voorstel aan het AB voor te leggen waarin de rolverdeling en onderlinge opdrachten tussen SOJ, gemeenten en Jeugdteams aangescherpt worden; 9. Bepaal wat jeugdhulp is en controleer de inzet: de gemeente acht het noodzakelijk dat we bij aanbestedingsprocedures nadrukkelijker gaan bepalen wat zorg is en voor welke zorg we willen betalen. Contracteer hierbij alleen partijen die goede kwaliteit bieden het publieke belang voorop stellen en controleer de inzet die gepleegd wordt. Alleen op deze manier is het volgens de gemeente mogelijk om via inkoop en account-/contractmanagement strakker te gaan sturen op de regionale zorgmarkt; 10. Scherpere sturing op instroom, afschaling én uitstroom in de regionale zorgmarkt: uit de 1e bestuursrapportage 2019 blijkt dat de sterkste kostenstijging zit bij de onderdelen AWBZ en GGZ. In de Omdenknotitie zijn concrete instrumenten opgenomen om de stijging in de GGZ terug te dringen. Wat betreft de reductie van kosten bij de AWBZ zijn de maatregelen in de opinie van de gemeente minder specifiek. Deze lijken enkele gericht op het voorkomen van nieuwe instroom. De inzet moet ook gericht zijn op het nadrukkelijk sturen op afschaling van zwaardere zorg;	8. Juist t.b.v. dit doel is het aanjaagteam ingericht vanuit de verantwoordelijkheid van alle partijen en de aansturing op het geheel. 9. De richtinggevende maatregelen in de omdenknotitie zijn vormen de basis voor het verdere handelen en worden nader uitgewerkt. De inkoopstrategie is daar onderdeel van en Contractmanagement is daar een van de middelen bij. De omdenknotitie is richtinggevend vastgesteld en conform hetgeen u aangeeft zal er bij de uitwerking bij u op terug worden gekomen. 10. De constatering klopt waarbij het opvalt dat de awbz pas meer recentelijk groeit, waardoor de maatregelen ook minder specifiek kunnen zijn dan die t.a.v. de ggz. De maatregelen in de omdenknotitie gericht op normalisatie maken geen onderscheid tussen domeinen geven de ruimte de juiste prioriteiten te stellen.

Gemeente	Inbreng	Reactie
	11. De besluitvormingstijd staat volgens de gemeente met regelmaat onder druk, met als zeer actueel voorbeeld de beoogde besluitvorming over solidariteit in de maand november. Om een gedegen lokale besluitvorming te laten plaatsvinden, is het een vereiste dat de gemeenteraden voldoende tijd hebben voor de voorbereiding en het debat. De gemeente verwacht dat het Dagelijks Bestuur daarvoor zorg draagt. Het is de taak van het Dagelijks Bestuur om de raden tijdig en volledig te informeren.	11. Dit punt wordt ook binnen het AB herkend en hierover vindt regelmatig discussie plaats. De plannen en het gekozen traject vormen een complex samenspel waarbij druk zal blijven. Het hebben van goede plannen en het doorzetten van de goede samenwerking met elkaar inclusief een aanjaagteam zal hierbij helpen. Goede communicatie is daarbij van eminent belang.
Sliedrecht	De gemeente geeft de volgende aandachtspunten mee: 1. De gemeente vindt het belangrijk dat kinderen en gezinnen die hulp en ondersteuning nodig hebben, deze hulp en ondersteuning ook kunnen krijgen. Tegelijkertijd vindt de gemeente ook dat deze hulp en ondersteuning betaalbaar moet blijven. Alleen op die manier wordt, ook op de langere termijn, de beschikbaarheid van voldoende aanbod geborgd. In die context vindt de gemeente de toenemende tekorten een zorgelijke en onwenselijke ontwikkeling en dringen de gemeente erop aan om werk te maken van de transformatie. Hier heeft de gemeente bij eerdere zienswijzen ook al op aangedrongen, waarbij de gemeente constateert dat hier tot op heden onvoldoende werk van is gemaakt. De gemeente verwacht dat bij een volgende Burap melding kan worden gemaakt van initiatieven die begin 2020 daadwerkelijk gestart zijn om werkelijk te komen tot transformatie van de jeugdhulp; 2. Omdat de gemeente wil voorkomen dat er onvoldoende hulp en ondersteuning beschikbaar is voor onze inwoners stemt de gemeente nu, met tegenzin, in met de begrotingswijzigingen voor 2019 en 2020. 3. In de zienswijze op de begrotingswijziging bij de eerste burap van 2018 heeft de gemeente aangegeven dat de "Nee, tenzij regeling" in de huidige vorm naar hun mening op termijn niet houdbaar is. De gemeente vindt het dan ook positief dat over een alternatief wordt nagedacht.	1. De zorgen worden gedeeld en vormen mede aanleiding voor de set aan maatregelen zoals die is voorgesteld. Het vastgestelde plan kan alleen tot een succes gemaakt worden als er onverdeelde inzet en samenwerking is tussen alle partijen in het netwerk; gemeenten, Serviceorganisatie en Jeugdteams. Er zijn diverse initiatieven te komen tot transformatie, u heeft gelijk dat die niet genoeg worden genoemd. Het noemen van goede voorbeelden zal gebeuren en speelt daarbij ook een goede rol in de afspraak meer van elkaar binnen de regio te leren. Daar zullen we een volgende keer meer bij stil staan. 2. Uiteraard is niemand blij met de redenen voor de voorgenomen begrotingswijziging. De regio deelt de inhoudelijke en financiële ambities en daar putten wij vertrouwen uit. 3. In de regionale samenwerking gaat helaas niet alles even snel als door sommigen gewenst. We hebben vertrouwen in de gezamenlijk opgestelde set van maatregelen en de aanpak ervan, mede ondersteund door een aanjaagteam. Uiteraard zal er bij het uitwerken van het alternatief voor de nee/tenzij-

Gemeente	Inbreng	Reactie
	Tegelijkertijd is de gemeente van mening dat dit al direct nadat de gemeente hun zienswijze had gegeven had moeten gebeuren. Doordat zo lang over maatregelen wordt nagedacht, komt de implementatie van maatregelen naar hun mening onvoldoende van de grond. Hierbij herhaalt de gemeente hun eerder genoemde verzoek om in een volgende burap melding te maken van initiatieven die begin 2020 werkelijk gestart zijn. Voor het alternatief voor de "Nee, tenzij regeling" de gemeente het noodzakelijk dat er wel te allen tijde hulp en ondersteuning wordt geboden wanneer dit echt nodig is. 4. In hun zienswijze op de begroting van de GR DG&J 2019 stelt de gemeente dat zij positief waren over het feit dat er voor 2019 een realistische begroting was opgesteld. Hierbij gaf de gemeente eveneens aan dat inhoudelijke maatregelen nodig zijn om de transformatie van de grond te krijgen en waarbij door versterking van een preventief aanbod zwaardere zorg kan worden voorkomen, waarmee de afname van deze zorgvraag ook daadwerkelijk leidt tot kostenreductie. 5. De gemeente heeft kennis genomen van de Omdenknotitie, waarin verschillende maatregelen zijn opgenomen. De gemeente staat positief tegenover de hierin opgenomen maatregelen. Tegelijkertijd zijn de maatregelen in de Omdenknotitie veelal niet nieuw en bovendien nog vrij algemeen geformuleerd. De gemeente constateert dat de Omdenknotitie, in navolging op het Beleidsrijk Regionaal Transitiearrangement (BRTA) en het Meerjarenperspectief, een nieuw beleidsdocument is. In plaats van het beschreven beleid te implementeren, te analyseren en waar nodig aan te scherpen worden er steeds nieuwe beleidsnotities gemaakt. De gemeente dringt er dan ook op aan om de komende periode de focus te leggen op de implementatie van het beleid. Alleen op die manier kan werk worden gemaakt van de transformatie	regeling aandacht zijn voor hulp die noodzakelijk is ook al is het plafond in zicht of bereikt. Naar inschatting zal dit een meer lokale afweging worden. 4. Dit initiatief wordt inhoudelijk breed ondersteund maar vergt met de andere gemeenten in de regio een vervolgdiscussie mede vanwege de relatie met financiële solidariteit. Dit initiatief is in het AB van 14 november besproken en heeft geleid tot aanvullende voorstellen welke worden voorgelegd aan de gemeenten. 5. Uw vaststelling is juist en hebben door eerdere ervaringen binnen de regio geleid tot juist deze omdenknotitie waarin alle partijen verantwoordelijk zijn voor een deel van de plannen maar wel steeds in samenhang met elkaar. Het instellen van een aanjaagteam boven alle partijen is daarbij van belang.

Gemeente	Inbreng	Reactie
	en kunnen de voortdurend oplopende kosten een halt toe worden geroepen. 6. In dit verband wil de gemeente nadrukkelijk wijzen op het initiatief van de gemeenten Alblasserdam, Hardinxveld-Giessendam en Sliedrecht om een beperkt deel van de jeugdhulp naar voren te halen en als een voorliggende voorziening in te gaan zetten. Het is belangrijk dat gemeenten meer eigen regie krijgen om zo de hulp en ondersteuning te laten aansluiten op en inbedden in de lokale structuur. Dit betekent dat er geen uniform regionaal plan wordt gemaakt voor de beweging naar de voorkant, maar dat gemeenten binnen kaders zelf de ruimte krijgen om hier invulling aan te geven. De gemeente blijft hechten aan het belang van regionale samenwerking. De gemeente gaat niet alles zelf doen, maar dat wat de gemeente kan. Daarom ook blijft de gemeente nadrukkelijk de samenwerking met de Serviceorganisatie Jeugd zoeken. 7. Om de maatregelen uit de Omdenknotitie ook werkelijk te implementeren vindt de gemeente het inrichten van het aanjaagteam een goed initiatief. Ook het aanjaagteam wil de gemeente uitdrukkelijk meegeven zich te richten op implementatie van de plannen in plaats van nieuw beleid te ontwikkelen. Ten aanzien van (lokale) initiatieven is het aanjaagteam voor de gemeente faciliterend en ondersteunend. In algemene zin roept de gemeente nadrukkelijk op de raden bij zienswijzen, of andere onderwerpen die een raadsbesluit vragen, steeds voldoende gelegenheid te geven het debat hierover voor te bereiden en te voeren. Die besluitvormingstijd staat naar het gevoel van de gemeente met regelmaat onder druk. Zo ook bij deze zienswijze en de door het Algemeen Bestuur beoogde besluitvorming over solidariteit in de maand november.	6. Zie 4. De randvoorwaarden voor de regionale samenwerking moeten daarbij nog worden ingevuld. In die zin past uw oproep daar prima bij. 7. Naar verwachting en conform afspraken gaat het aanjaagteam dit ook doen. Dit punt wordt ook binnen het AB herkend en hierover vindt regelmatig discussie plaats. De plannen en het gekozen traject vormen een complex samenspel waarbij druk zal blijven. Het hebben van goede plannen en het doorzetten van de goede samenwerking met elkaar inclusief een aanjaagteam zal hierbij helpen. Goede communicatie is daarbij van eminent belang.

Gemeente	Inbreng	Reactie
Zwijndrecht	De gemeente geeft de volgende aandachtspunten mee: 1. De gemeente stemt onder voorwaarden in met de voorgenomen begrotingswijziging voor 2019. De gemeente constateert dat de uitgaven voor de jeugdhulp fors blijven stijgen en dat tot nu toe grip hierop achterwege blijft. De begroting 2019 is inmiddels al aan een tweede wijziging toe. De gemeente wil niet dat de huidige zorg voor jeugdigen in het gedrang komt en stemt daarom met tegenzin in met de voorgenomen begrotingswijziging; 2. Een belangrijke voorwaarde voor de gemeente is dat de primaire sturing op het jeugdbeleid wordt verlegd naar lokaal. Alleen dan kan de gemeente een integraal effectief beleid ontwikkelen in het sociaal domein en tot daadwerkelijke transformatie van de jeugdhulp komen. Het algemeen bestuur heeft met de besluitvorming over de "omdenkennotitie" hiertoe serieuze en concrete stappen gezet, dit vindt de gemeente een goede eerste stap. De gemeente denkt dat de maatregelen, gericht op meer lokale integrale sturing en de beweging naar de voorkant, de potentie hebben om op termijn te komen tot een efficiëntere en effectievere organisatie van de hulp voor de jeugd. De gemeente plaatst wel een kritische kanttekening bij de begrotingswijziging 2019. De gemeente betwijfelt of er de afgelopen maanden al maatregelen geïmplementeerd zijn die in 2019 nog financieel effect sorteren en verdere stijging van de lasten nog dit jaar tegengaan. Ten eerste kost de implementatie van maatregelen tijd. Ten tweede gaat er in de meeste gevallen (door bijvoorbeeld de reeds lopende behandeltrajecten) ook tijd overheen voordat deze maatregelen financieel effect hebben. De gemeente krijgt graag zo spoedig mogelijk inzicht in de huidige stand van zaken door middel van de 2^e bestuursrapportage 2019; 3. De gemeente stemt onder voorwaarden in met de begrotingswijziging 2020. De afgelopen jaren is het aantal	1. Uiteraard is niemand blij met de redenen voor de voorgenomen begrotingswijziging. De regio deelt de inhoudelijke en financiële ambities en daar putten wij vertrouwen uit. 2. Het delen van de ambitie hebben we als regio nodig om met elkaar deze opgave aan te kunnen. Hierbij zal van alle partijen een onverdeelde inzet daarbij onontbeerlijk zijn. Uiteraard zal het AB hier voldoende aandacht aan besteden, daarbij ondersteund door het ingestelde aanjaagteam. De financiële ambities zijn qua haalbaarheid inderdaad niet zonder discussie. De 2^e bestuursrapportage is inmiddels opgeleverd. 3. De financiële ambities zijn qua haalbaarheid inderdaad niet zonder discussie. De door u genoemde punten spelen en het is

Gemeente	Inbreng	Reactie
	zorgvragen gestegen, ook is de omvang van de zorgvragen groter geworden en daarmee de kosten. Toch verwacht het dagelijks bestuur dat aan de hand van maatregelen zoals genoemd in de omdenknottie, de kosten gaan dalen en daarmee weer terugkomen op het niveau van 2018. De gemeente stemt in met de opgenomen daling in de begroting als ambitie in samenhang met de omdenknottie. De gemeente is hoopvol dat deze daling zich inzet, maar is daarbij ook realistisch. Het zal een grote inzet vragen van een ieder en de gemeente vraagt zich af of de provincie deze begrotingswijziging, in samenhang met de voorgenomen maatregelen, als realistisch zal beoordelen en wat daar de consequenties van zijn. Daarnaast wijst de gemeente op het gevaar dat de maatregelen alleen financieel gedreven zijn en verwijst de gemeente naar de overdenkingen die als bijlage bij de zienswijze zijn gevoegd;	daarbij goed de financiële risico's in de financiële paragraaf op te nemen. De Provincie Zuid-Holland zal de individuele gemeenten van de regio daarop beoordelen. Deze week is de brief van de provincie ontvangen, welke brief gedeeld is met elk College. Het besluit is kort gesteld dat de provincie stelt dat er vertrouwen is in een sluitende meerjarenbegroting en dat de GR niet meer onder verscherpt toezicht staat. Tevens is vastgesteld dat de begroting 2020 niet structureel en reëel in evenwicht is en dat er sprake is van een hoger structureel lastenniveau waarbij de ingeboekte taakstelling voor 2020 niet geheel zeker is. Als gevolg daarvan wordt bij elke gemeente van onze regio getoetst of het risico daarop goed is verantwoord. De omdenknottie heeft vooral een inhoudelijke aanpak, waarbij het belang van passende hulp voor kwetsbare kinderen voorop staat; daarnaast is het eveneens zo dat gemeenten hebben aangegeven dat de financiële overschrijdingen niet langer houdbaar zijn. Het delen van de financiële en de inhoudelijke ambities hebben we nodig om met elkaar deze opgave aan te kunnen. Uw punt wordt ook binnen het AB herkend en hierover vindt regelmatig discussie plaats. De plannen en het gekozen traject vormen een complex samenspel waarbij druk zal blijven. Het hebben van goede plannen en het doorzetten van de goede samenwerking met elkaar inclusief een aanjaagteam zal hierbij helpen. De aanpak kan alleen tot een succes gemaakt worden als er onverdeelde inzet en samenwerking is tussen alle partijen in het netwerk; gemeenten, Serviceorganisatie en Jeugdteams.
	4. De gemeente signaleert dat in samenhang met de discussie over meer lokale verantwoordelijkheid, ook de discussie over de mate van solidariteit binnen de regio Zuid-Holland Zuid plaats vindt. De gemeente steunt de beweging naar primair lokale sturing en zet daartoe de noodzakelijke stappen. Wel wijst de gemeente er op dat dit veel tijd en	4. De voorstellen aangaande financiële solidariteit zijn besproken en komen met verzoek om zienswijze naar u toe. Iedere gemeente bereidt zich op deze discussie voor maar niet elke gemeente haalt de termijn van eind 2019. Inmiddels is afgesproken dat de zienswijzen eind januari 2020 worden

Gemeente	Inbreng	Reactie
	energie vraagt van gemeenten (en partners) en vraagt het AB hiermee rekening te houden bij verdere procesgang met betrekking tot solidariteit. De zienswijze van de gemeente op het voorstel solidariteit volgt nog. De gemeente geeft nu vast mee dat het voorstel om te stoppen met solidariteit op haar overkomt als een noodsprong zonder beleid; De gemeente vraagt specifieke aandacht voor: 5. Scherpere sturing op instroom, afschaling én uitstroom in de regionale zorgmarkt: uit de 1e bestuursrapportage 2019 blijkt dat de sterkste kostenstijging zit bij de onderdelen AWBZ en GGZ. In de Omdenknotitie zijn concrete instrumenten opgenomen om de stijging in de GGZ terug te dringen. Wat betreft de reductie van kosten bij de AWBZ zijn de maatregelen in de opinie van de gemeente minder specifiek. Deze lijken enkel gericht op het voorkomen van nieuwe instroom. De inzet moet gericht zijn op het nadrukkelijk sturen op afschaling van zwaardere zorg indien dat verantwoord kan en het waar mogelijk verkorten van zorgtrajecten. Via account-/contractmanagement moet het dagelijks bestuur strakker sturen op de regionale zorgmarkt. De gemeente verwacht dat het dagelijks bestuur in het eerste kwartaal van 2020 een plan vaststelt hoe het bestuur dat gaat uitvoeren; 6. Gevolgen afschaffen van de regionale 'Nee-tenzij-regeling': het afschaffen van de regionale 'Nee-tenzij-regeling', het instellen van budgetmaxima per gemeente en het creëren van budgetbewustzijn en daarna budgetverantwoordelijkheid kan voor grote druk gaan zorgen. De gemeente ziet hierin een risico op het ontstaan van maandenlange wachtlijsten waardoor zich acute problemen kunnen voordoen binnen gezinnen. Dit vindt de gemeente niet acceptabel. De gemeente vraagt hiervoor aandacht bij het verder uitwerken van genoemde maatregelen;	ingediend, opdat in de AB-vergadering van 5 maart 2020 de definitieve besluiten kunnen worden genomen. We wachten eerst op de zienswijze tav de solidariteit vooraleer we speculeren op de uitkomsten van deze discussie. 5. De constatering klopt waarbij het opvalt dat de awbz pas meer recentelijk groeit, waardoor de maatregelen ook minder specifiek kunnen zijn dan die t.a.cv. de ggz. De maatregelen in de omdenknotitie gericht op normalisatie maken geen onderscheid tussen domeinen maar geven de ruimte de juiste prioriteiten te stellen. Contractmanagement is daar een van de middelen bij. De uitwerking van de plannen zal in Q1 naar u toekomen. 6. De onverdeelde aandacht is inderdaad van alle partijen nodig en mag niet leiden tot onverantwoorde druk op de jeugdprofessionals. Het plan wordt in gezamenlijkheid uitgewerkt waarbij ook gekeken wordt naar aspecten van personele bezetting zodat de plannen ook praktisch haalbaar worden. Het zoeken naar alternatieven met de jeugdprofessionals, de lokale sturing, maar ook het leren van elkaar in de regio moet vanuit de normaliseringsgedachte ook aandacht hebben voor de wachtlijsten.

Gemeente	Inbreng	Reactie
	7. Creëer complementaire, eenduidige sturing door aanscherping van de rolverdeling en opdrachten tussen gemeenten, jeugdteams en serviceorganisatie: de Omdenknotitie vraagt om acties op verschillende niveaus, te weten van de gemeenten, de serviceorganisatie en de Stichting Jeugdteams. Gemeenten krijgen hierbij vanuit de Omdenknotitie en de daarbij behorende set van maatregelen meer lokale regie en uitvoering. De gemeente constateert hierbij dat het noodzakelijk is dat er complementaire, eenduidige sturing plaatsvindt op de verschillende niveaus. In dit kader vraagt de gemeente om uiterlijk eerste kwartaal 2020 een voorstel vast te stellen waarin de nieuwe rolverdeling en onderlinge opdrachten aangescherpt worden. Hierbij zal ook in ogenschouw genomen moeten worden wat de ingezette veranderingen (primair lokale sturing en de nieuwe afspraken over solidariteit) gaan betekenen voor de rol en taken van de serviceorganisatie alsook voor de Stichting Jeugdteams; 8. De Omdenknotitie raakt de bevoegdheid van de gemeenteraad: de Omdenknotitie bevat een aantal maatregelen die afwijken van het oorspronkelijke vastgestelde Sturingskader Jeugd (2013). Ten opzichte van de toen gekozen koers vinden via de Omdenknotitie wezenlijke aanpassingen plaats in meerdere ingrediënten/uitgangspunten van het sturingskader. Zo staat de solidariteit ter discussie en gaan gemeenten scherper sturen op de op- en afschaling van zorg. De raden moeten in positie worden gebracht. Daarom moeten zij hun zienswijze op de Omdenknotitie te geven, zoals ook is toegezegd in de raadsinformatiebrief van 4 juli jl. Gezien de financiële ambitie kunnen we echter geen tijd verloren laten gaan. Daarom begrijpt de gemeente dat gemeenten en serviceorganisatie parallel aan het zienswijze traject alvast wel maatregelen moeten voorbereiden. Naar de mening van de gemeente komen de raden in dit traject	7. Juist t.b.v. dit doel is het aanjaagteam ingericht vanuit de verantwoordelijkheid van alle partijen en de aansturing op het geheel. De randvoorwaarden voor de regionale samenwerking moeten daarbij nog worden ingevuld. In die zin past uw oproep daar prima bij. 8. De omdenknotitie is richtinggevend vastgesteld en conform hetgeen u aangeeft zal er bij de uitwerking bij u op terug worden gekomen. De discussie over het oorspronkelijke kader maakt daar deel van uit.

Gemeente	Inbreng	Reactie
	niet in een kaderstellende rol. De mogelijkheid van zienswijze is ondergeschikt aan de bevoegdheden van het Algemeen Bestuur. Dit in tegenstelling tot de rol die de raden hadden bij de start van de samenwerking; 9. De gemeente onderstreept het belang van het regionale aanjaagteam in het gehele veranderingsproces, en dringt er bij het dagelijks bestuur op aan om dit team maximaal te faciliteren. Dit is een verantwoordelijkheid van alle partijen in het netwerk. De gemeente gaat er van uit dat het aanjaagteam vooral een DOE team zal zijn en met hoog tempo concrete stappen zal zetten en resultaten gaat boeken. 10. In de omdenknottitie wordt het gebruik van het PGB niet meer genoemd. Dit zou een kostenbesparing kunnen geven en meer bewegingsvrijheid voor kinderen en hun ouders. Waarom is deze maatregel niet meegenomen? 11. In algemene zin roept de gemeente het dagelijks bestuur nadrukkelijk op de raden bij zienswijzen of andere onderwerpen die een raadsbesluit vragen steeds voldoende gelegenheid te geven het debat voor te bereiden en te voeren. Die besluitvormingstijd staat met regelmaat onder druk, met als zeer actueel voorbeeld de door het dagelijks bestuur beoogde besluitvorming over solidariteit in de maand november. De gemeente accepteert dit bij de onderwerpen die de komende tijd op de raadsagenda komen niet meer.	9. Het aanjaagteam is inmiddels op gang gekomen en wordt gezien als verantwoordelijkheid van alle partijen. Of het aanjaagteam een Doe-team is zal moeten blijken maar daar hebben we goede hoop op. 10. Dat is inderdaad impliciet gebleven en daarmee op zich een omissie. Het PGB tarief is in onze regio gelijkgetrokken aan vergelijkbare zorg in natura. De laatste jaren is in onze regio het gebruik van PGB's stabiel. Wij hebben geen bewijzen of ontkrachten t.a.v. uw gedachte t.a.v. kostenbesparing en bewegingsvrijheid. 11. Dit punt wordt ook binnen het AB herkend en hierover vindt regelmatig discussie plaats. De plannen en het gekozen traject vormen een complex samenspel waarbij druk zal blijven. Het hebben van goede plannen en het doorzetten van de goede samenwerking met elkaar inclusief een aanjaagteam zal hierbij helpen. Goede communicatie is daarbij van eminent belang.